

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou  
Spisová značka: 5Csp/121/2020  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8820202559  
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2020  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin  
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2020:8820202559.1

## Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou v právnej veci žalobcu: U. Š., O.. XX.XX.XXXX, Z. V. V. XXX, XXX XX V. zastúpený JUDr. Peter Vachan, advokát so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina, IČO: 42 350 026 proti žalovanému: Poštová banka, a.s., so sídlom Dvořákovo nábřeží 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

### rozhodol:

N a r i a d' u j e toto neodkladné opatrenie:

Žalovaný je povinný zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 21.04.2015 voči žalobcovi, ktorá bola uzatvorená na zabezpečenie pohľadávky vzniknutej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere dobrá pôžička č. 1525694049 a vykonať oznámenie zamestnávateľovi žalobcu - Obec Banské, Mzdová učtáreň, Banské 320, 094 12 Banské, aby upustil od vykonávania zrážok zo mzdy.

Súd poučuje žalovaného, že na Okresný súd Vranou nad Topľou môže podať proti žalobcovi žalobu o zaplatenie dlžných splátok úveru zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere dobrá pôžička č. 1525694049.

Žalobcovi priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením.

### odôvodnenie:

1. Žalobca sa podaným návrhom domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 21.04.2015 voči žalobcovi, ktorá bola uzatvorená na zabezpečenie pohľadávky vzniknutej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere dobrá pôžička č. 1525694049 a vykonať oznámenie zamestnávateľovi žalobcu - Obec Banské, Mzdová učtáreň, Banské 320, 094 12 Banské, aby upustil od vykonávania zrážok zo mzdy. Zároveň, aby súd poučil žalovaného, že na Okresný súd Vranou nad Topľou môže podať proti žalobcovi žalobu o zaplatenie dlžných splátok úveru zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere dobrá pôžička č. 1525694049. Žiadal priznať plnú náhradu trov konania. Podaný návrh na vydanie neodkladného opatrenia žalobca odôvodnil tým, že medzi žalobcom a žalovaným došlo dňa 21.04.2015 k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere dobrá pôžička č. 1525694049 (ďalej len „zmluva o úvere“), na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 8050 eur, ktorý sa žalobca zaviazal splácať v pravidelných 108 mesačných splátkach s výškou mesačnej splátky 132 eur. Na zabezpečenie pohľadávky vzniknutej zo zmluvy o úvere bola ako súčasť zmluvy o úvere uzatvorená dohoda o zrážkach zo mzdy. V danom prípade ide o spotrebiteľský právny vzťah pre ktoré je typické, že návrh zmlúv býva veľmi často predtlačovaný na formulároch s tým, že fyzická osoba - spotrebiteľ nemá možnosť dosiahnuť zmenu v návrhu zmluvy, nemôže vyjednávať a môže tento návrh buď prijať alebo neprijať a zmluvu neuzavrieť. Poukázal na § 53 ods. 1 a 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov pretože, obsahuje nesprávny údaj o celkovej čiastke spojenej so zaplatením úveru. Súčin mesačnej splátky a počtu splátok, teda  $132 \times 108 = 14256$  eur. Zmluva obsahuje údaj o celkovej

čiasťke spojenej so zaplacením úveru vo výške 14168,33 eur, keďže zmluva obsahuje nesprávny údaj o celkovej čiasťke spojenej so zaplacením úveru, ktorý bol použitý pri výpočte RPMN, zmluva obsahuje aj nesprávny údaj o RPMN. Krajský súd Trenčín vo svojom rozhodnutí zo dňa 08.11.2017 sp. zn. 5Co/245/2017 potvrdil rozsudok súdu prvej inšťtancie, ktorým súd vyhodnotil úver za bezúročný a bez poplatkov pre nesprávnu výšku celkovej čiasťky a následne nesprávnu výšku RPMN: „Súd prvej inšťtancie mal taktiež správne ďalej za preukázané, že pri počte splátok 72 a výške splátky 157,07 eur tak, ako to bolo stanovené v predmetnej zmluve, celková čiasťka, ktorú musí spotrebiteľ veriteľovi (žalobcovi) zaplatiť predstavuje sumu 11.309,04 eur, a teda nie sumu 10.653,45 eur (výška úveru 6.350 eur + celková výška nákladov na úver 4.303,45 eur) ako to uviedol veriteľ v predmetnej zmluve. Aj podľa názoru odvolacieho súdu ide o nesprávne stanovenie celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom a tým aj nesprávne určenie celkovej čiasťky, ktorú musí spotrebiteľ veriteľovi zaplatiť tak, ako to definuje § 2 písm. g/, h/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, čím je priemernému spotrebiteľovi poskytnutý klamlivý údaj o celkovej sume "preplatenia" úveru. V predmetnej zmluve tak ani podľa odvolacieho súdu nebola správne uvedená ani náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Vzhľadom na absenciu vyššie uvedených náležitostí, resp. ich nesprávne určenie v predmetnej zmluve súd prvej inšťtancie správne považoval úver poskytnutý žalobcom ako veriteľom žalovanej za poskytnutý bez úroku a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch).“ Taktiež rozsudok Krajského súdu Trenčín zo dňa 28.06.2018 sp. zn. 4Co/122/2018: „Z vyššie uvedeného je zrejmé, že celková čiasťka úveru (a teda ani RPMN) nebola uvedená v správnej výške. Ak chýba čo i len jedna z náležitostí vymenovaných v § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, pretože uvedený zákon nepredpokladá kumulatívne nesplnenie všetkých zákonom predpísaných podmienok vymenovaných v ust. § 9 ods. 2 uvedeného zákona, je treba úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ žalobca nesprávne uvádzal celkovú výšku úveru a nesprávne uvádzal aj výšku RPMN, takýto úver treba pre absenciu náležitosti uvedenej v § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov, ako uviedol aj súd prvej inšťtancie.“ Krajský súd Žilina rozsudkom zo dňa 26.02.2019 sp. zn. 5Co/234/2018 potvrdil rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 10Csp/78/2017-116 zo dňa 29.1.2018, ktorým bola zmluva o úvere žalobcu pre neuvedenie údajov o celkovej čiasťke spojenej so zaplacením úveru a pre nesprávny údaj o RPMN vyhodnotená ako bezúročná a bez poplatkov. Krajský súd Žilina v uvedenom rozhodnutí uviedol nasledovné: „Podľa ust. § 9 ods. 2 písm. j) zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať aj ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiasťku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Osobitná úprava spotrebiteľských úverov je vo svojich ustanoveniach striktná a prísna, pokiaľ požaduje ako nevyhnutnú súčasť každej zmluvy o spotrebiteľskom úvere uvedenie všetkých obligatórnych náležitostí vymienených ust. § 9 ods. 2 písm. a) až y) zákona č. 129/2010 Z.z., pričom neuvedenie, resp. aj nesprávne, zmätočné, neúplné alebo nezrozumiteľné uvedenie niektorej zo zákona požadovaných obligatórnych náležitostí má rovnaký následok vyplývajúci zo zákona, konkrétne z ust. § 11 zákona o spotrebiteľských úveroch, akoby v zmluve takýto údaj nebol obsiahnutý vôbec. Ako vyplýva z vyššie uvedeného povinnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) zák. č. 129/2010 Z.z. je údaj o celkovej čiasťke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. V zmysle zákonného ustanovenia § 2 písm. h) uvedeného zákona, sa celkovou čiasťkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, rozumie súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom. Preskúmaná zmluva obsahovala len údaj o celkovej výške nákladov spotrebiteľa za spotrebiteľský úver. Údaj o celkovej čiasťke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, neobsahovala. Správne potom úver poskytnutý žalovanej sa považoval za bezúročný a bez poplatkov.“ Zmluva o úvere zároveň obsahuje aj nesprávny údaj o priemernej RPMN vo výške 11,58 %. Súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 4. štvrtrok 2014, platné pre zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorené od 16.02.2015 do 15.05.2015, zverejnené na stránke ministerstva financií SR uvádzajú, že podľa údajov o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch pre ostatné spotrebiteľské úvery neuvedené v r. 1 až 5 vo výške viac 6500 eur vrátane so zmluvnou splatnosťou od 5 do 10 rokov bola priemerná RPMN vo výške 10,28 % p.a. a nie 11,58 % p.a. Keďže zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov, žalovaný si dohodou o zrážkach zo mzdy zabezpečuje aj plnenie na ktoré nemá nárok a to zmluvný úrok a rôzne poplatky spojené s omeškaním. V zmysle § 39 Občianskeho zákonníka: „Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.“ S poukazom na citované ustanovenie

je dohoda o zrážkach zo mzdy neplatný právny úkon. Krajský súd Prešov vo svojom rozsudku zo dňa 21.08.2018 sp. zn. 20Co/42/2018 uviedol nasledovne: „Odvolačný súd považuje za dôležité uviesť, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy je legitímnym zabezpečovacím prostriedkom, a ak neexistuje hoci len potencionálne riziko vymoženía nezákonného či inak nečestného plnenia, je tento inštitút prípustným prostriedkom, ktorý umožňuje s obídením súdneho procesu siahnúť na majetok dlžníka. Ak však existuje čo i len hrozba vymoženía nečestného plnenia, je dôvod chrániť spotrebiteľa pred hroziacim rizikom. Hrozba vzniku ujmy postačuje z toho dôvodu, že o tom, či pohľadávka existuje a v akej výške nerozhoduje nestranná inštitúcia, ale spravidla podnikateľ a je značne problematické až nezistiteľné, kedy tento inštitút obchodník aktivuje.“ Žalobca tiež zastáva názor, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná ako neprijateľná zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dojednaná a spôsobuje hrubú nerovnováhu vo vzájomných právach a povinnostiach zmluvných strán. Ide o formulárovú dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá obsahuje vopred pripravený text bez možnosti akejkoľvek zmeny dohody o zrážkach zo mzdy, čo znamená že dohoda o zrážkach zo mzdy nebola individuálne dojednaná. Ak by mala byť dohoda o zrážkach zo mzdy právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musela by byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16. januára 2013, sp. zn. 6 MCdo 9/2012). Žalovaný pristúpil k vykonávaniu zrážok zo mzdy listom zo dňa 03.08.2020 označeným ako „VEC: Žiadosť o realizáciu dohody o zrážkach zo mzdy“, prílohou ktorého bola dohoda o zrážkach zo mzdy. Vyššie uvedený skutkový a právny stav umožňuje siahnúť žalovanému na majetok žalobcu prostredníctvom zamestnávateľa žalobcu na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky, resp. neplatného právneho úkonu. Podľa názoru žalobcu, z predložených listinných dôkazov vyplýva nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, ako jeden z predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia. Žalobcovi sú vykonávané zrážky zo mzdy, na dôkaz čoho predkladá výplatnú pásku. Právnu ochranu žalobcu, zamedzením vykonávania zrážok zo mzdy na základe neoprávneného titulu, tak možno zabezpečiť výlučne prostredníctvom súdom nariadeného neodkladného opatrenia. V zmysle ustanovenia § 325 ods. 2 písm. d) C.s.p. neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala. Žalobca poukázal tiež na § 336 ods. 1 a § 337 ods. 1 CSP. Nariadením neodkladného opatrenia, ktorým súd žalovanému uloží povinnosť zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy žalobcu, sa podľa názoru žalobcu dosiahne trvalá úprava pomerov medzi stranami vo vzťahu k výkonu zrážok na základe špecifikovanej dohody. Súd preto podľa názoru žalobcu nemusí uložiť žalobcovi povinnosť podať žalobu vo veci samej (§ 336 ods. 1 CSP). Nová právna úprava upúšťa od doterajšej koncepcie predbežnosti poskytovanej ochrany, pretože po nariadení navrhovaných opatrení nemusí nevyhnutne nasledovať konanie vo veci samej. Dočasným nevykonávaním zrážok zo mzdy sa ale nevytvorí nenávratný a nenapraviteľný stav vo vzťahu k strán sporu a žalovanému ako oprávnenej osobe z danej zmluvy nevznikne nenapraviteľná ujma, keďže táto spoločnosť má (v prípade, že žalobca sám neuspokojí jej zákonné nároky) možnosť uplatňovať svoje nároky súdnou cestou, o čom ju prvoinštančný súd vo výroku svojho rozhodnutia poučil. Uvedený právny názor potvrdil Krajský súd Trnava vo svojom rozhodnutí 25Co/165/2017 zo dňa 20. 09. 2017.

2. Z predloženej spotrebiteľskej zmluvy označenej ako Zmluva o spotrebiteľskom úvere dobrá pôžička č. 1525694049 datovanej 15.4.2015 vyplýva, že žalovaný ako veriteľ a žalobca ako dlžník uzavreli zmluvu podľa ktorej žalovaný poskytne žalobcovi a ďalšiemu spoludlžníkovi úver vo výške 8050,- eur. Podľa čl. 2 zmluvy bola úroková sadzba dohodnutá vo výške 13,90% ročne, splatnosť úveru bola dohodnutá formou 108 mesačných splátok vo výške 132,- eur, pričom splatnosť prvej splátky bola dňa 25.5.2015 a konečná splatnosť úveru dňa 25.4.2024, RPMN predstavovala 14,90% a priemerná RPMN 11,58%. Celková čiastka úveru predstavovala 14168,33 eur.

3. Podľa článku 4., bod 4.13 Zmluvy dlžník/spoludlžník súhlasí, aby sa ich platby započítavali v nasledujúcom poradí: poplatky podľa ZoÚ, úrok z omeškania, zmluvný úrok z Úveru, splátka z istiny Úveru, pričom platí, že v prípade viacerých pohľadávok Banky voči Dlžníkovi/Spoludlžníkovi sa platby Dlžníka/Spoludlžníka započítavajú na pohľadávky skôr splatné.

4. Žalovaný listom z 21.4.2015 oznamuje žalobcovi, že mu v prílohe zasielajú skompletizovanú a podpísanú zmluvu o úvere a oznámili mu, že finančné prostriedky mu v uvedený deň poukázali na osobný účet.

5. V zmysle čl. II, bod 2.1 Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 21.4.2015, touto Dohodou sa zabezpečuje pohľadávka Banky voči Dlžníkovi vzniknutá zo zmluvy o úvere č. 1525694049 uzavretej medzi Bankou a Dlžníkom dňa 15.4.2015, najmä nárok Banky na vrátenie poskytnutého úveru vo výške 8050,- eur na zaplatenie úrokov, úrokov z omeškania, poplatkov a nákladov Banky spojených s uplatnením týchto nárokov [ďalej len „Pohľadávka“].

6. Podľa čl. II, bod 2.3 Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 21.4.2015 na základe tejto Dohody má Banka právo na výplatu Zrážok zo mzdy Dlžníka v mesačnej periodicite vo Výške mesačnej úhrady v sume 132,- eur. V prípade, ak Zrážka zo mzdy uvedená v prvej vete je vyššia ako zrážka, ktorá sa môže zo mzdy zraziť pri výkone rozhodnutia, Banka má právo na výplatu Zrážok zo mzdy vo výške zrážky, ktorá sa môže zo mzdy zraziť pri výkone rozhodnutia. Banka má právo na výplatu zrážok mzdy až do uspokojenia Pohľadávky.

7. Ako vyplýva z listu žalovaného zo dňa 3.8.2020 adresovaného platiteľovi mzdy žalobcu Obec Banské, Mzdová učtáreň, Banské 320, 09412 Banské, žalovaný oznámil, že uzavrel so žalobcom zmluvu o úvere č. 1525694049 a spolu so zmluvou tiež podľa § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka Dohodu o zrážkach zo mzdy, na základe ktorej vyzval zamestnávateľa žalobcu na realizáciu zrážok zo mzdy žalobcu vo výške 132 eur mesačne.

8. Podľa predloženej výplatnej pásky žalobcu za obdobie 8/2020 boli žalovanému vykonané zrážky zo mzdy vo výške 132,- eur.

9. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

11. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť, najmä aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

13. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

14. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

15. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

16. Podľa § 333 CSP, neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

17. Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

18. Podľa § 336 ods. 1 CSP ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

19. Podľa § 336 ods. 2 CSP súd vo výroku uznesenia podľa odseku 1 uvedie strany a predmet konania vo veci samej.

20. Podľa § 336 ods. 3 CSP súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší, ak žaloba nebola v lehote podaná.

21. Podľa § 336 ods. 4 CSP Ak bola žaloba odmietnutá alebo zamietnutá alebo ak bolo konanie vo veci samej zastavené, platí ustanovenie § 335 primerane.

22. Podľa § 337 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania a ak navrhovateľovi povinnosť podľa § 336 ods. 1 neuloží, poučí strany, ktorým sa neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, že môžu podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených. Lehotu na podanie žaloby súd neurčuje.

23. Podľa § 337 ods. 3 CSP, súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým žalobe vo veci samej vyhovel.

24. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

25. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

26. V zmysle § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

27. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

28. Ako vyplýva z § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

29. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

30. Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší ( § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka).

31. Podľa § 551 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.

32. V zmysle § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

33. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov, 18aa)
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,

z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

34. Ako vyplýva z citovaného ust. § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

35. V návrhu na vydanie neodkladného opatrenia musia byť uvedené a opísané rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu.

36. Vzťah medzi žalobcom a žalovaným vzniknutý na základe uvedenej zmluvy je spotrebiteľským vzťahom. Žalovaný poskytoval úvery v rámci predmetu svojho podnikania a žalobca vystupoval v zmluvnom vzťahu ako spotrebiteľ. Žalobca spochybnil platnosť dohody o zrážkach zo mzdy s poukazom na aplikáciu spotrebiteľského práva.

37. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

38. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

39. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju žalovaný ako dodávateľ a žalobca ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný žalovaným bez možnosti žalobcu prívodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalobcu ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

40. Súd teda na základe zisteného skutkového stavu vyhodnotil zmluvný vzťah medzi stranami sporu ako spotrebiteľskú zmluvu, ktorá bola podľa predloženého formulára uzavretá 15.4.2015.

41. Po preskúmaní návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia a priložených listinných dôkazov dospel súd k záveru, že nariadenie neodkladného opatrenia je v danom prípade dôvodné, a preto súd návrhu žalobcu vyhovel. Súd mal osvedčenú potrebu úpravy pomerov strán, keďže majetok žalobcu, a to mzda z výkonu zamestnania žalobcu je bezprostredne ohrozená doručenou žiadosťou žalovaného zamestnávateľa žalobcu, aby zamestnávateľ žalobcu vykonával zrážky z jeho mzdy. Zmluva o úvere založila záväzkovo - právny vzťah medzi žalovaným, ktorý pri jej uzatváraní konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti a žalobcom, ktorý pri jej uzatváraní nekonal v rámci svojej podnikateľskej činnosti a poskytnutím úveru uspokojoval svoje osobné potreby. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je potom nesporné, že záväzkový vzťah založený na základe predloženej zmluvy o úvere je záväzkovým vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy

42. Ak v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žalobca spochybňuje predmetnú dohodu o zrážkach zo mzdy, potom je dôvodné návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť, a to do doby, pokiaľ nebude vyriešená otázka možnosti rozsahu plnenia, ktorého sa je možné domáhať zo spotrebiteľskej zmluvy uzavretej medzi stranami sporu.

43. Žalobca spochybňuje samotnú dôvodnosť nároku žalovaného na uplatnenú pohľadávku, ktorú si tento uplatňuje prostredníctvom inštitútu zrážok zo mzdy. Žalobca namieta, že zmluva o úvere, nároky z ktorej sú zabezpečované inštitútom dohody o zrážkach zo mzdy, je bezúročná a bez poplatkov, a to pre absenciu obligatórnych náležitostí podľa zákona o spotrebiteľských úveroch.

44. Vyriešenie uvedenej otázky je možné predbežne posúdiť, avšak iba v rozsahu osvedčenia, aj v rámci návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto veci.

45. V opačnom prípade by žalobcovi (ktorý má postavenie spotrebiteľa, teda slabšieho subjektu právneho vzťahu) mohla vzniknúť majetková ujma (škoda), ktorá by z hľadiska ochrany jej subjektívnych práv mala na neho omnoho väčší dopad, v porovnaní s dopadom na žalovaného (ako silnejšej strany právneho vzťahu) v prípade dočasného pozastavenia zrážok zo mzdy.

46. Žalobca osvedčil danosť nároku, keď zo zistených dôkazov, ktoré predložil vyplýva, že je so žalovaným v zmluvnom vzťahu a uzavrel dohodu o zrážkach zo mzdy. Žalobca osvedčil aj nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy spočívajúcej v zásahu do jeho majetku bez súdneho prieskumu v rozpore s ochranou spotrebiteľa. Žalobca konkrétne tvrdí, že žalovaný porušil svoju povinnosť, ktorá mu vyplýva zo zákona o spotrebiteľských úveroch a to v § 9 ods. 2 písm. k), keď žalovaný nesprávne uviedol celkovú čiastku spotrebiteľského úveru, čo má za následok, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Dohoda o zrážkach zo mzdy slúži ako zabezpečovací prostriedok v rámci spotrebiteľskej zmluvy, ktorej podmienky v danom prípade neboli predmetom posúdenia súdom. Táto skutočnosť vyvoláva potrebu ex offo súdneho preskúmania z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže sám vyhodnotiť. Realizácia zrážok dohodnutých na základe takejto dohody je v rozpore s verejným poriadkom, keďže je značná pravdepodobnosť, že táto vychádza z neprijateľných zmluvných podmienok.

47. V danom prípade, sa podľa žalobcom predložených listinných dôkazov javí, že nie je naplnené zákonné ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom zákonnou náležitosťou úverovej zmluvy v čase jej uzatvorenia bola aj celková čiastka, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť. Podľa predloženého formulára zmluvy nie je možné dospieť k celkovej čiastke úveru, a to zo skutočností v zmluve deklarovaných žalovaným.

48. Žalobca udáva bode 2.2 zmluvy, že výška mesačnej splátky je 132 eur, počet splátok 108 a celková čiastka úveru je 14168,33 eur. Avšak 108 splátok po 132 eur predstavuje spolu sumu 14256,- eur. Údaje v zmluve uvedené nekorešponujú so skutočnosťou, čoho dôsledkom je bezúročnosť a bezpoplatkovosť celého úveru pre absenciu obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a to celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť.

49. V tejto súvislosti súd odkazuje aj na žalobcom citované rozhodnutia súdov a na závery z nich vyplývajúce, a to rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 5Co/245/2017 z 8.11.2017, rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 4Co/122/2018 z 28.6.2018, rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp.zn. 5Co/234/2018 z 26.2.2019.

50. Pokiaľ žalobca vychádzal pri výpočte celkovej čiastky úveru a výpočte RPMN z iných údajov, ako je to v zmluve uvedené, v zmluve tak absentujú všetky predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, ako to vyžaduje ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch. V súvislosti s absenciou týchto náležitostí súd poukazuje na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 21Co/97/2017 zo dňa 28. 06. 2018 v obdobnej veci: „Pri údají o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. Zákonodarca jasne stanovil, že nepostačuje uvedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. Odvolací súd preto zastáva názor, že týmito predpokladmi je uvedenie výšky úveru, výšky splátky, jej intervalu, počtu splátok, uvedenie výšky úrokovej sadzby a prípadných poplatkov. Aj keď súd prvej inštancie konkrétne neuviedol, ktoré predpoklady pre výpočet RPMN v zmluve o úvere uzavretej medzi stranami sporu nie sú konkretizované, z obsahu zmluvy nevyplýva, ktoré údaje boli použité pre výpočet RPMN. Iba skutočnosť, že v zmluve sú uvedené údaje o úvere bez toho, aby z nej bolo jasne, ktoré údaje boli použité na výpočet RPMN nie je možné považovať za naplnenie litery uvedeného ustanovenia.“

51. V súvislosti so započítavaním platieb žalovaného najskôr na istinu a až následne na príslušenstvo pohľadávky podľa článku 4.13 zmluvy súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 20. 09. 2011, sp. zn. 6Co 39/2011, podľa ktorého ak zmluva umožňuje ľubovôľu dodávateľa v tak závažnej otázke, akou je rozhodovanie o účele platby, a teda svojvoľné rozhodovanie o výške nielen príslušenstva, ale v konečnom dôsledku aj o výške samotnej istiny pohľadávky, nerešpektujúc pritom určenie účelu platby zo strany spotrebiteľa, je zmluva v tejto časti hrubo nevyvážená. Ustanovenie zmluvy vedúce k opísanému stavu je v neprospech spotrebiteľa a pokiaľ nie je spotrebiteľom osobitne vyjednané, ale je v rámci kontraktácie nadiktované v režime tzv. štandardnej typovej (adhéznej) zmluvy, ide vždy o neprijateľnú zmluvnú podmienku.

52. V súvislosti s uvedeným súd poukazuje na vyššie cit. ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka a najmä na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

53. Vo veci neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by ukladalo žalobcovi povinnosť plnenia, teda inak nemá žalobca možnosť zrážky zastaviť. Sám veriteľ, teda žalovaný si diktuje výšku dlhu jednostranne bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom, pričom ide o možnosť postihnúť majetok žalobcu podľa svojvoľe veriteľa, teda žalovaného. Tento stanovuje výšku pohľadávky a jej príslušenstvo. Žalovaný pristúpil k realizácii dohody o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovacieho prostriedku bez toho, aby túto zmluvnú podmienku so žalobcom individuálne dojednal, aj keď ide o samostatnú dohodu súd konštatuje, že jej obsah žalobca nemohol ovplyvniť, pričom žalobca tvrdí, že dohoda obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve.

54. Z predbežného posúdenia predloženej formulárovej zmluvy, ktoré súd vykonal v rozsahu osvedčovania, nakoľko uvedené posudzovanie nebolo predmetom dokazovania vo veci, javí sa, že zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorá je zabezpečená inštitútom dohody o zrážkach zo mzdy, je bezúročná a bez poplatkov, pričom obsahuje minimálne jednu neprijateľnú podmienku.

55. Uvedená podmienka môže byť rozporná s právom Európskej únie, judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie, so zákonom alebo dobrými mravmi, a preto môže byť neplatná. V tejto súvislosti súd poukazuje na ustálenú judikatúru Európskeho dvora Súdneho dvora Európskej únie, ktorá sa týka nekalých podmienok v spotrebiteľských veciach ohľadom povinnosti vnútroštátneho súdu preskúmať aj bez návrhu nekalosť zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Ide o významný prvok ochrany spotrebiteľa v práve Európskej únie. Zároveň ak by vnútroštátne právo umožnilo veriteľovi obísť takéto preskúmanie prostredníctvom uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o pozbavenie Smernice 93/13/ÉHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, jej užitočného účinku.

56. Nárok žalobcu napriek tomu, že to nebolo predmetom dokazovania, súd považuje vzhľadom na vyššie uvedené za osvedčený.

57. Súd však nemôže súhlasiť so žalobcom, že v zmluve je nesprávne uvedený údaj o priemernej RPMN, a teda že v nej absentuje obligatórna náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. z) zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa názoru súdu žalobca porovnával nesprávne údaje zverejnené na stránke ministerstva financií, pričom vychádzal zo Súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 4. štvrtrok 2014, avšak bolo potrebné vychádzať zo Súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 4. štvrtrok 2014, v ktorých sa pre obdobný úver nachádza údaj o priemernej RPMN vo výške 11,58%.

58. Žalobca predložením Zmluvy o úvere spolu s Dohodou o zrážkach zo mzdy ako aj Žiadosti o vykonávanie zrážok zo mzdy s výplatnou páskou žalobcu za mesiac august 2020 osvedčil existenciu právneho vzťahu medzi ním a žalovaným, ktorý vznikol na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 15.4.2015. Žiadosť o vykonávanie zrážok zo mzdy je adresovaná zamestnávateľovi žalobcu. Z uvedenej žiadosti z 3.8.2020 ako aj výplatnej pásky žalobcu je zrejmé, že žalovaný už začal s realizáciou predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy, čím žalobca osvedčil naliehavú a bezodkladnú potrebu úpravy pomerov medzi stranami sporu.

59. Súd je toho názoru, že kým nie je rozhodnuté o tom, či bola predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy uzavretá platne a či zabezpečený nárok touto dohodou je dôvodný, je potrebné upraviť pomery strán sporu a zamedziť vykonávaniu zrážok bez súdnej kontroly iba na základe dohody, ktorej platnosť je medzi stranami sporu sporná, prípadne vykonávaniu zrážok v rozsahu, ktorý je nepríjemný, a to pre existenciu neprijateľnej podmienky v spotrebiteľskom právnom vzťahu. Vzhľadom na charakter sporu pritom nie je možné sledovaný účel dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

60. Potrebu nariadenia neodkladného opatrenia mal teda súd za dostatočne osvedčenú, pretože žalobca realizáciou zrážok zo mzdy stráca právo disponovať so svojím príjmom ako vlastným majetkom, na základe skutočnosti, ktorá je sporná. V prípade, ak by súd nenariadil neodkladné opatrenie mohol by vzniknúť stav, kedy by na základe dohody o zrážkach zo mzdy boli žalovanému bezdôvodne poukázané finančné prostriedky zo mzdy žalobcu.

61. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno o tom, že žalobca mal možnosť odmietnuť uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy bez vplyvu na možnosť uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere v danom prípade nesie žalovaný, a to s poukazom na negatívnu dôkaznú teóriu, podľa ktorej od nikoho nemožno spravodlivo požadovať, aby preukázal reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/81/2010, sp. zn. 4Cdo/13/2009 a v kontexte s nariadením neodkladného opatrenia ukladajúcim povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy napríklad uznesenie Krajského súdu v Trnave sp.zn. 10CoCsp/28/2020 z 08. 06. 2020).

62. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offa súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (rozsudok C-106/77 Simmenthal, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6Co/95/2013 zo dňa 19.06.2013).

63. Súd preto dospel k záveru, že žalobca dostatočne osvedčil rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov, hodnoverne osvedčil dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Súd mal zároveň za to, že nariadením neodkladného opatrenia nevznikne nepríjemná ujma na strane žalovaného (žalovaný môže podať na súde žalobu na plnenie), ani nepríjemná výhoda na strane žalobcu.

64. V danom prípade súd zhodnotil potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov právneho vzťahu a neodkladné opatrenie nariadil v snahe predísť prípadnej ujme žalobcu ako spotrebiteľa, či následným ďalším súdnym sporom medzi stranami sporu.

65. Je zřejmé, že žalovaný může bez soudní kontroly v tomto štádiu vymáhať od žalobcu dlh na základe žalobcom spochybňovanej zmluvy o úvere a dohody o zrážkach zo mzdy, pričom tento by stratil právo disponovať so svojim príjmom a mohlo by dôjsť aj k vymoženiu plnenia, ktoré by vyplývalo z neprijateľnej zmluvnej podmienky, resp. z časti na ktorú by žalovaný nemal nárok z dôvodu bezúročnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a prípadného preplatenia tohto úveru. Nariadenie neodkladného opatrenia je dočasným opatrením proti postihu majetku žalobcu, bez ktorého by mohol nastať ťažko zvrátiateľný a resp. nenapraviteľný stav (porovnaj v tejto súvislosti uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 21Co/123/2017 z 26. 09. 2017).

66. Z uvedených dôvodov súd návrhu žalobcu v časti ukladajúcej povinnosť žalovanému zdržať sa výkonu zrážok zo mzdy v súvislosti s označenou zmluvou o spotrebiteľskom úvere, vyhovel.

67. S účinnosťou od 1.7.2016 CSP prezumuje trvanie neodkladného opatrenia počas vopred neurčeného obdobia. CSP tak upustil od línie dočasnosti poskytnutej ochrany. Ustanovenie obdobia trvania neodkladného opatrenia súdom prichádza do úvahy len subsidiárne. Úprava v CSP upustila od dočasnosti charakteru neodkladných opatrení oproti predbežným opatreniam. V tejto súvislosti súd poukazuje na znenie ustanovenia § 336 ods. 1 CSP veta druhá, pričom v danom prípade nebolo potrebné ukladať povinnosť žalobcovi podať v určitej lehote žalobu vo veci samej, pretože neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami (porovnaj tiež uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5CoCsp/27/2020 z 30. 06. 2020).

68. Keďže nebolo potrebné ukladať žalobcovi povinnosť podľa ust. § 336 ods. 1 CSP, súd poučil žalovaného, ktorému sa neodkladným opatrením ukladá povinnosť, že môže podať žalobu vo veci samej, pričom lehotu na podanie žaloby neurčil. Podľa názoru súdu bude účelné podať žalobu vo vzťahu k žalobcovi ako žalovanému o zaplatenie dlhu vyplývajúceho zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 1525694049. Žalovaný však môže podať aj inú žalobu.

69. Pokiaľ sa týka návrhu žalobcu, aby súd uložil povinnosť žalovanému oznámiť zamestnávateľovi žalobcu, aby upustil od vykonávania zrážok zo mzdy, je potrebné uviesť, že žalovaný je jediným oprávneným z takejto dohody, teda žalovaný, ktorému neodkladným opatrením bolo zakázané používať predmetnú dohodu na výkon zrážok zo mzdy je povinný uvedené oznámiť aj zamestnávateľovi žalobcu. Na naplnenie účelu neodkladného opatrenia a poskytnutie ochrany žalobcu postačuje uloženie povinnosti žalovanému ako veriteľovi zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy a zároveň oznámiť zamestnávateľovi žalobcu, aby upustil od vykonávania zrážok zo mzdy. Ak veriteľ nesmie požiadať zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy, tak ani zamestnávateľ k výkonu zrážok nepristúpi. Súd preto vyhovel návrhu žalobcu aj vo vzťahu k uloženiu povinnosti žalovanému oznámiť upustenie od vykonávania zrážok zo mzdy zamestnávateľovi žalobcu.

70. Ako vyplýva z § 354 CSP na konanie podľa tejto časti sa primerane použijú všeobecné ustanovenia o konaní, ak nie je ustanovené inak.

71. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

72. V zmysle § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

73. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v zhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

74. Nakoľko v danom prípade súd nariadil neodkladné opatrenie v zmysle § 336 ods. 1 CSP, súd zároveň rozhodol aj o trovách konania.

75. V danom konaní tak bola žalobca úspešný v celom rozsahu, pretože súd jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel. Vzhľadom na uvedené mu patrí nárok na priznanie náhrady trov konania proti žalovanému v rozsahu 100%.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Toto neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením.